

Fange opp og følge opp!

BTI - en modell for tidlig identifisering og oppfølging av barn og unge i risiko - **implementering**

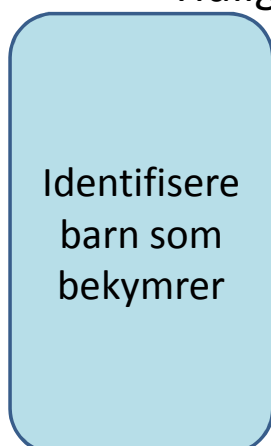
BTI modellen

bedre tverrfaglig innsats

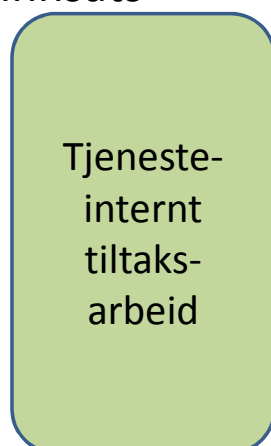

BTI består av fire prosesser

Tidlig innsats

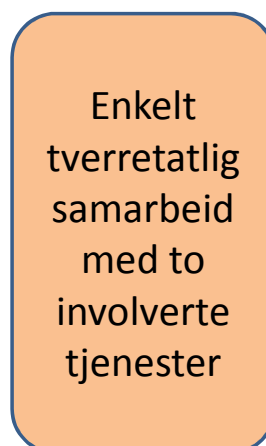

Nivå 0

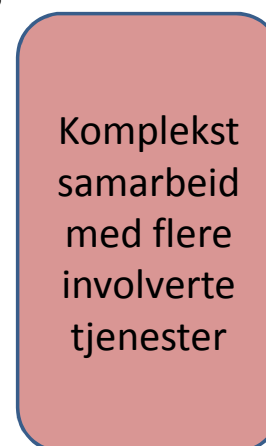

Nivå 1

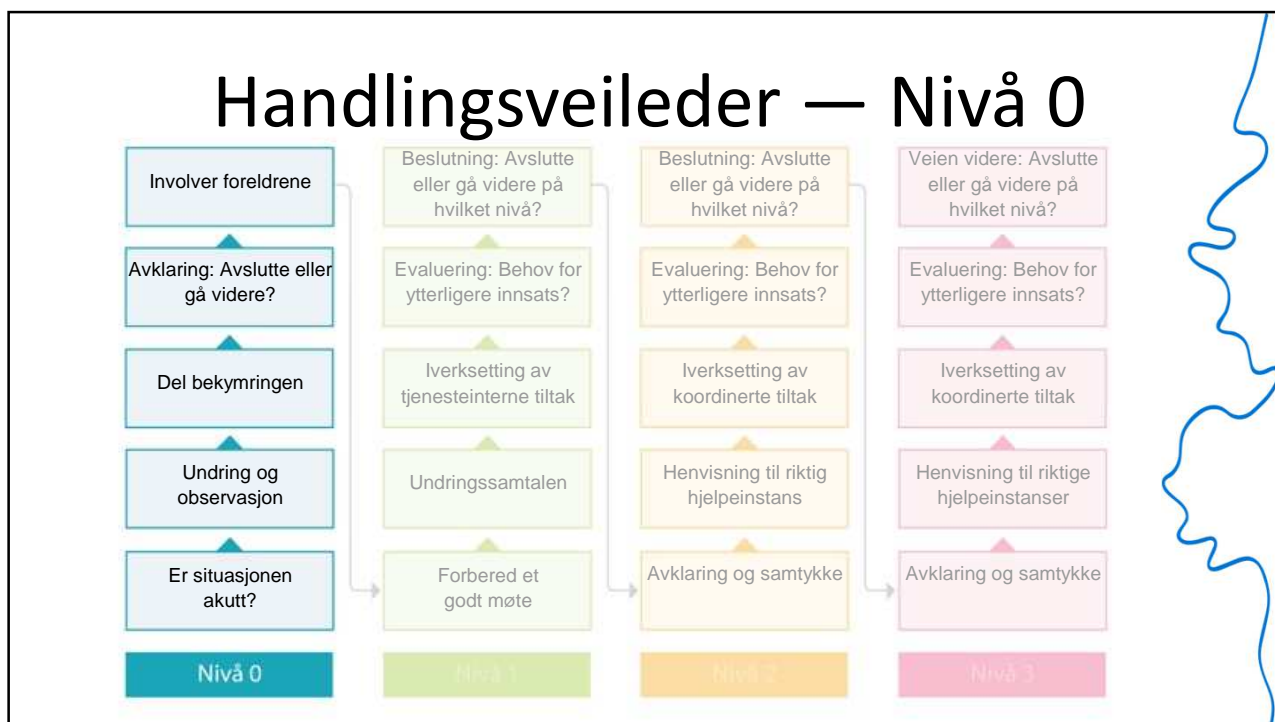
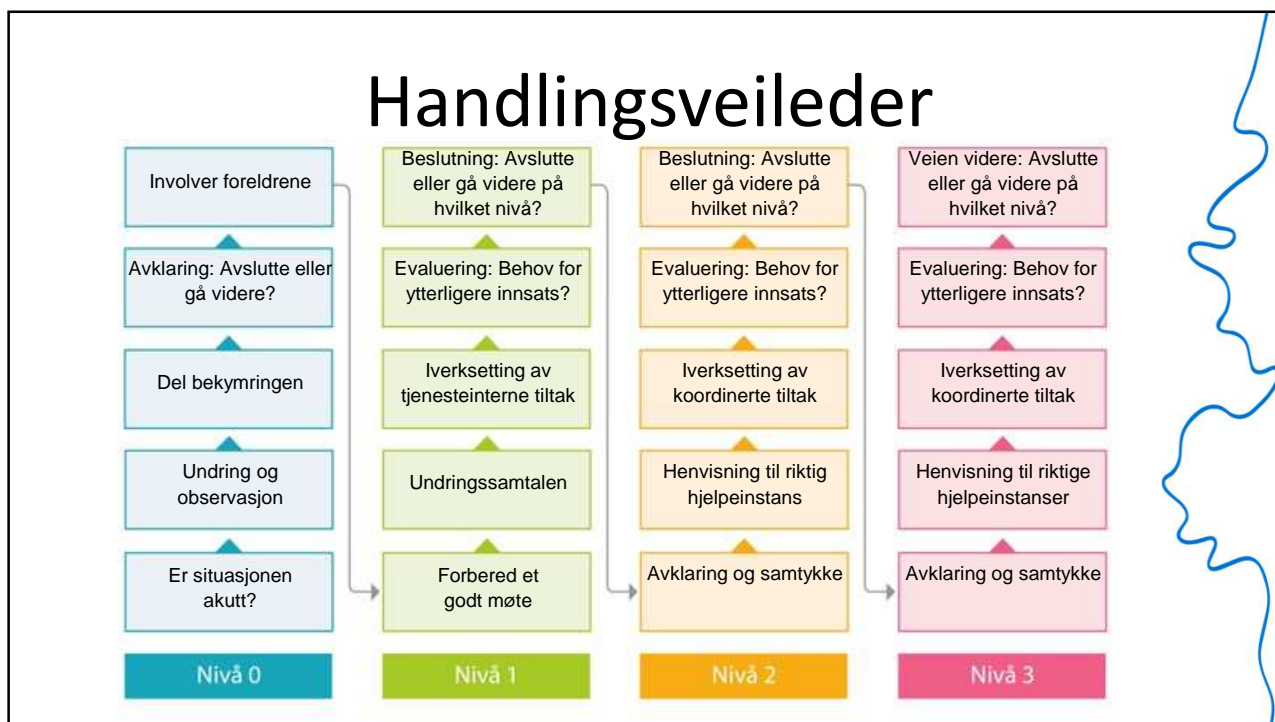
Tverretatlig samarbeid

Nivå 2

Nivå 3

Handlingsveileder — Nivå 1

Handlingsveileder — Nivå 2

Handlingsveileder — Nivå 3

Hva skjer med nye idéer?

60-30-10 regelen

- 60% tatt inn, men ikke i bruk
- 30% tatt inn, men ikke som man hadde tenkt
- 10% tatt i bruk og fører til det man har tenkt

Agenda

- 1. Planer og strategi for implementering**
 1. Hvordan sikre at modellen tas i bruk, får nytteverdi og videreføres utover prosjektperioden.
- 2. Planer for *videreutvikling* – viktig for implementering**
- 3. Utfordringer og risikofaktorer som kan hindre videreføring og implementering**

Strategi for implementering

Hvordan sikre at modellen tas i bruk , får nytteverdi og videreføres utover prosjektperioden

SAMHANDLINGSMODELL FOR TIDLIG INNSATS - FRA SVANGERSKAP TIL 24 ÅR

Samhandlingsmodellen skal bidra til tidlig innsats og helhetlig, systematisk oppfølging av barn og unge med behov for hjelp, støtte og oppmerksomhet i korte eller lengere perioder i livet. For å få til dette jobber Nittedal kommune på tre nivåer:

1. KOMMUNENIVÅ
Lovverk, styringsmål, kommuneplan, handlingsplan, økonomiplan, statlige veiledere og føringer.

2. FAGETATSNIVÅ
Ledelsen av enheter og avdelinger som gir tilbud til barn, unge og deres foreldre. Virksomhetsplaner.

3. INDIVIDNIVÅ
Fagpersoner som arbeider direkte med barn, unge og deres foreldre. Modell for Bedre Tverrfaglig Innsats (BTI).

Forandring skal gi mening

En forutsetning for endring av vaner og rutiner er at endringene oppleves som meningsfylte...

Usynlige barn og unge?

Ser vi dem?

Barn/unge 0-17 år= 5.637 i Nittedal, 1.111.776 i Norge

- Mer enn 130.000 barn (11,7%) i Norge lever i familier der en eller begge foreldrene har psykiske lidelser.
 - **Nittedal: 620 barn/unge**
- Mer enn 15.000 barn i Norge (1,3%) lever i familier der mor/far er innlagt pga. psykisk lidelse.
 - **Nittedal: 73 barn/unge**

... eller disse?

- Hvert 6. barn/unge lever med foreldre som ruser seg i så stor grad at det påvirker omsorgsrollen
 - **Nittedal: 939 barn/unge**
- Mer enn 100.000 barn/unge (9%) lever med vold i familien
 - **Nittedal: 563 barn/unge**
- 5 % av alle barn utsettes for gjentatte, grove seksuelle overgrep
 - **Nittedal: 282 barn/unge**

Målsettinger

**Barn og unge skal identifiseres -
og hjelpes *på de universelle
arenaene*, uten oppfølgingsbrudd**

***Samfunns*smål**

- Barn og unge i risiko får rask, helhetlig og langsiktig hjelp slik at barna gis nødvendige forutsetninger for god psykisk helse gjennom oppveksten, fullfører minimum videregående skole og blir økonomisk selvstendige som voksne.
-

Hovedmål for prosjektet 2016

Nittedal kommune skal utvikle en tverrsektoriell modell for systematisk, kunnskapsbasert identifikasjon og oppfølging av barn og unge i risiko fra svangerskap til 24 år.

- Modellen skal sikre:
- Tidlig identifisering og tidlig intervensjon
- Foreldres deltagelse og barn og unges medvirkning
- Kontinuitet, helhetlig, langsiktig og **dokumentert** oppfølging og **effekt**

Kommunens styringsmål

Gode tjenester

God folkehelse

Rent miljø

Stolt nittedalsidentitet

Levende lokaldemokrati

Gode prosesser

Kompetente og motiverte medarbeidere

Sunn økonomi

Sammenheng mellom styringsdokumentene

Styringsgruppa

- Varaordfører
- Kommunalsjef helse og velferd
- Kommunalsjef oppvekst og utdanning
- BTI- og SLT koordinator
- Enhetsleder barn, unge og familier

Pådrivergruppa for modellen

- Kommunalsjef for oppvekst og utdanning
- Enhetsleder Barneverntjenesten
- Enhetsleder Barnehager
- Enhetsleder psykisk helse og rus
- Enhetsleder Barn, unge og familier
- Leder jordmor og helsesøstertjenesten
- Avdelingsleder NAV
- Ungdomskoordinator
- BTI- og SLT koordinator

Arbeidsgrupper

1. Fokus fra svangerskap til to år
2. Brukermedvirkning
3. Kommunikasjon- og informasjonsstrategi
4. Kompetanseheving
5. Handlingsveileder, for voksentjenester
 - Barn som pårørende-rutinen inn her

Politisk og administrativ forankring

- Modellen er en politisk bestilling.
- Administrasjonen har, i kjølvannet av utvikling av modellen, valgt en omorganisering av sektor for oppvekst og utdanning.
- I tråd med erfaringene fra Modellkommuneforsøket legges det avgjørende vekt på god forankring i øverste administrative og politiske ledelse, fagetatsnivå og på individnivå. Modellen tar hensyn til betydningen av både kultur- og strukturdimensjonen.

Rutine, plan for rapportering

- Utvikling og framdrift tilbakemeldes **jevnlig av kommunalsjef for oppvekst og utdanning til øverste politiske og administrative ledelse** i faste møter mellom politikere og administrasjon.
- En fast halvårlig rapportering om utvikling, evaluering og effekt av BTI modellen til **rådmannsteamet** der også ordfører og varaordfører er med.
- Fastsatt årlig rapporteringer til **kommunestyret** og halvårlig rapportering til **hovedutvalg for oppvekst og utdanning**.
- Modellen er en del av **kommuneplanen, virksomhetsplanene og kommunens årsmelding**.

Kartlegging i kommuner før oppstart

Ca. 80% av de spurte har behov for kompetanse på følgende områder:

- Tegn på at barn lever i en problemfylt omsorgssituasjon.
- Fange opp bekymring om barnas foreldre.
- Samtale med foreldrene om bekymringer.
- Snakke med barn det er knyttet bekymringer til.
- Identifisere beskyttelsesfaktorer i omgivelsene til barnet.
- Taushetsplikt/opplysningsplikt

Opplæringsplan for modellen

- BTI-modellen med handlingsveileder og verktøykasse
- Taushetsplikt og samtykkeregler v/ kommuneadvokaten
- Vurderingskompetanse i barnehage og skole. Hvordan gjøre gode/riktige vurderinger? Roller og mandat – utfordringer/muligheter knyttet til tidlig innsats i barnehage og skole. Hvordan kan skolen og barnehagene tilby kompenserende tiltak og hvordan gjennomføre de nødvendige samtalene. v/ KoRus
- Hva hindrer oss? Utvikle barrierekart for våre tjenester v/KoRus
- Opplæring i den digitale Stafettloggen v/Conexus
- **Forandringsfabrikken**

Værekompetanse, gjørekompetanse og spisse tiltak

Å **gjøre** og **være** det vi vet er til hjelp

- lytte for å forstå
- møte alle med respekt og som likeverdige samarbeidspartnere
- ha tro på andres ressurser
- utfordre hverandre på «sannheter»
- stille krav til oss selv og andre i samarbeid

Spisse tiltak = effekt

- Finn opprettholdende faktorer for å klare å spisse tiltakene.
 - ...vi har som regel for vide tiltak
- Alltid et tiltak i hjemmet som henger sammen med det i tjenesten - tiltaket avtales med foreldre - de må kunne mestre det.

Samtidighetsansvar

- **Samtidighetsansvar** betyr at hver enkelt person og hvert enkelt tjenestested **alltid og uansett har ansvar for det helhetlige tilbudet til barnet**, selv om andre tjenester også jobber for og med barnet/familien.

Ledere må selv forstå hva de skal implementere

- Ledergruppen skal lede til måloppnåelse. Ledere av tjenester for barn, unge, familier og voksne følges opp i et nettverk der målsetningen er at *lederne får kunnskap og motivasjon* slik at de *sørger for at deres ansatte er trygge på rutiner og verktøy i modellen og får øvd på ferdigheter*.
- Fast struktur og innhold fra april 2018 t.o.m. skoleåret 2018/2019. Halvårlig rapportering på impl. plan.
 - Det utarbeides tilsvarende planer for hvert undervisningssår i årene som kommer.

Fokus på nytteverdi - effekt

Modellen, måten å arbeide, samarbeide og samhandle på skal ha god effekt!

- Samhandlingen skal virke
- Hjelpen skal hjelpe
- Det skal være hjelp til selvhjelp
- Vi skal måle **effekt – ikke aktivitet** (særlig 0-6 år)

Evaluering og revidering

- Et eget meldesystem for gode erfaringer, feil og mangler ved BTI-modellen fra ansatte.
- Brukerevalueringer
- Årlig gjennomgang av erfaringer - og revidering av modell og verktøy i tråd med funn.

Strategi for implementering og varig drift, oppsummert:

- Mening og mål!
- Forankring: politisk, administrativt, faglig og i styringsverktøy
- Informasjonsstrategi, blest om modellen og eierskap
 - Politikere, ansatte, innbyggere, media
- Medvirkning; pådrivergruppa, arbeidsgruppene, sluttbrukere
- Opplæringsplan, fast årlig
- Lederoppfølgingsplan
- Evaluering og tilbakemelding satt i system, **fokus på effekt**
- Faste tverrfaglige møtearenaer for samarbeid og informasjonsdeling
- Årlig revidering av modell, verktøy og rutiner

Risikofaktorer og utfordringer som kan hindre implementering og videreføring av modellen

Risikofaktorer

Politisk og administrativt, kommunenivå

- ikke godt nok forankret (politisk-, leder-, mellomledernivå)
- manglende vedtak om varig finansiering

Fag/etatsnivå

- ikke god nok plan for implementering
- ikke god nok opplæring (sikre kunnskap og forståelse)
- mangel på nødvendige strukturer i organisasjon for å sikre gjennomføring (f.eks. nødvendig ledelse, avsatt tid til å følge opp/ gjennomføre tiltak)
- nye tiltak blir ikke godt nok integrert i organisasjonens eksisterende planer

...fortsetter

- opparbeidet kompetanse blir ikke vedlikeholdt/ videreført over tid og innad i tjenesten
- praktiske problemer (datatrøbbel, data ikke tilgjengelig, etc)

Individnivå

- usikkerhet/erfaringer/holdninger/ verdigrunnlag kan føre til barrierer hos den enkelte
- nye tiltak blir ikke godt nok integrert i egen praksis
- mangelfull kompetanse (f.eks. utrygghet faglig, på vurderinger, kommunikasjon, datakompetanse)
- ikke god nok forståelse for hvorfor tiltak er nødvendig (motivasjon/ mening)

God implementering er avhengig av

Implementation Research, Practice, and Policy

av [Terje Ogden](#) (redaktør) - [Dean L. Fixsen](#) (redaktør)

- Personlig formidling og oppfølging
- Stabilitet og lav turnover
- God praktisk støtte
- Personlig engasjement og entusiasme

Vårt svar = Lederoppfølgingsprogram!

Implementeringsaktiviteter/tiltak

- Pådrivergruppas arbeid
- BTI- ledersamling , alle ledere oppvekst, juni 2017
- Pilot, høsten 2017, evaluering av pilot
- Opplæring, hele kommunen, mars 2018
- Utrulling hele kommunen, april 2018
- BTI/SLT- koordinatorstilling
- BTI lederoppfølgingsprogram, oppstart 11. april 2018
 - 5 lederworkshops fra nå og ut skoleåret 2018/19
 - Halvårlig rapportering i henhold til implementeringsplan
 - Fastsatte stafettlogkurs
- Samhandlende lederskap, høyskolen Sør-øst Norge, KS

der storby møter marka

Takk for din oppmerksomhet!
lise.fjellstad@nittedal.kommune.no